

Асоціація аспірантів-юристів

**МІЖНАРОДНА
НАУКОВО-ПРАКТИЧНА
КОНФЕРЕНЦІЯ**

**«ПРАВОВІ РЕФОРМИ В УКРАЇНІ:
РЕАЛІЇ СЬОГОДЕННЯ»**

14–15 квітня 2017 р.

м. Харків

льний план пробації. Якщо особа порушує порядок відбування покарання, до неї можуть бути застосований штраф, громадські роботи або ув'язнення. Служба пробації має на меті переконати правопорушника, спонукати його зрозуміти всі негативні наслідки його поведінки.

Таким чином, з огляду на вищевикладене можна зробити висновок, що після прийняття Закону України «Про пробацію» з'явилося багато проблем правового, економічного та іншого характеру. Так, необхідно доопрацювати нормативну базу, а саме внести зміни в чинний Закон України «Про пробацію» та привести існуючі нормативно-правові акти у відповідність до нього.

Вважається доцільним більш активно запроваджувати міжнародний досвід. Досить складною проблемою є фінансування пробації. Для цього необхідно переглянути ті джерела, з яких може проводитись таке фінансування. Не менш важливою проблемою в цій сфері є кадри. Для цього необхідно провести спеціальну підготовку персоналу.

Безперечно, інститут пробації взагалі та її запровадження в Україні є дуже позитивним явищем, але на даний час ще існує багато недоліків, які потребують вирішення. І в даному випадку ми погоджуємося із думкою О. Б. Янчука, який вважає, що прийняття Закону України «Про пробацію» – це лише перший крок на шляху до міжнародних стандартів у сфері юстиції. Чи набуде пробація в Україні ознак європейської системи залежить від подальших кроків її розбудови, відповідності усталеним міжнародним принципам пробації, а також сприйняття позитивної ролі пробації суспільством [5, с. 194].

Література:

1. Беца О. В. Зарубіжний досвід застосування пробації в ювенальній юстиції / Відновне правосуддя в Україні. – №1-2. – 2009. – С. 134-140.
2. Богатирьов І. Г. Пробація – як альтернатива позбавленню волі в Україні: наукове видання / І. Г. Богатирьов. – Хмельницький, 2010. – 75 с.
3. Богатирьова О. І. Теоретико-прикладні засади впровадження пробації в Україні : монографія / О. І. Богатирьова. – К.: ВД Дакор, 2013. – 115 с.
4. Боднар І. В. Основні тенденції реформування органів та установ виконання покарань Державної пенітенціарної служби України / І. В. Боднар, І. А. Майборода // Юридичний науковий електронний журнал. – 2015. – №5. – с. 169-171 [Електронний ресурс].
5. Актуальні питання застосування кримінально-виконавчого законодавства : матеріали круглого столу (Київ, 18 березня, 2015 р.) / відп. ред. В. А. Кирилюк. – К. : Державна пенітенціарна служба України, Інститут кримінально-виконавчої служби, 2015. – 236 с.

КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВА ПОЛІТИКА РЕСПУБЛІКИ БІЛОРУСЬ У СФЕРІ ПРОТИДІЇ ЗЛОЧИНАМ, ЩО ВЧИНЯЮТЬСЯ ІЗ ЗАСТОСУВАННЯМ ЯДЕРНОЇ ЗБРОЇ

Загурський О. Б.

кандидат юридичних наук, доцент,

доцент кафедри гуманітарних і фундаментальних дисциплін

**Івано-Франківський навчально-науковий інститут менеджменту
Тернопільського національного економічного університету
м. Івано-Франківськ, Україна**

Незважаючи на різні погляди, що висловлюються стосовно використання ядерної зброї, можна стверджувати, що у сучасному міжнародному праві створена необхідна база для здійснення повної заборони ядерної зброї. Шлях, на якому стоять сьогодні більшість держав, орієнтує на гуманізацію засобів ведення війни. Спеціальна заборона ядерної зброї стала б результатом усього попереднього міжнародно-правового розвитку. Був би юридично оформлений результат, до якого прагне все прогресивне людство [1, 222].

Ядерна зброя – це зброя масового враження вибухової дії, побудована на використанні ядерної енергії, що вивільнюється при ланцюговій ядерній реакції, розщеплення важких ядер або термоядерній реакції синтезу легких ядер. Поняття ядерна зброя містить у собі:

- власне ядерні заряди (бойові частини ракет і торпед, бомб, артилерійські снаряди);
- засоби їх доставки до цілі (ракетні літаки, торпеди, артилерійські гармати);
- засоби управління.

Республіка Білорусь є важливим учасником загальносвітових зусиль щодо ядерного непоширення і роззброєння в контексті Договору про нерозповсюдження ядерної зброї. Білорусь вперше заявила про свій намір зробити територію без'ядерною ще в 1990 р. в Декларації «Про державний суверенітет Республіки Білорусь». В 1992 р. було підписано Лісабонський протокол, яким було оформлено Договір про скорочення стратегічних наступних озброєнь. В 1993 р. Білорусь офіційно стала першою державою, яка добровільно відмовилася від можливості володіння ядерною зброєю, яка залишилася після розпаду СРСР, приєднавшись тим самим до Будапештського меморандуму в 1994 р.

О. В. Барков, досліджуючи тенденції кримінально-правової політики в Республіці Білорусь, стверджує, що «поряд з позитивними змінами в кримінальному законі деякі нові норми, не маючи достатніх підстав, вступають у суперечність з початковою концепцією діючого КК, створюють нові проблеми в правозастосуванні і можуть негативно відобразитися на кримінально-правовій політиці в цілому [2, 107].

Кримінально-правові норми, які передбачають відповідальність за застосування зброї масового знищення розміщені в Розділі VI «Злочини проти миру, безпеки людства і військові злочини» Кримінального кодексу Республіки Білорусь. Як наслідок, передбачається кримінальна відповідальність за поширення, накопичення, зберігання, перевезення, пересилання або збут заборонених міжнародними договорами Республіки Білорусь засобів масового враження, інших заборонених засобів ведення війни або складових до них або проведення дослідів, спрямованих на виготовлення або застосування таких засобів або складових до них (ст. 129); застосування зброї масового знищення, забороненого міжнародним договором Білорусі (ст. 134) (судом може бути застосована смертна кара за вчинення даного злочину) [3].

До того ж, такий злочин як «виробництво, накопичення або розповсюдження заборонених засобів ведення війни» відноситься до злочинів проти миру і безпеки людства, в

той же час, «застосування зброї масового знищення» віднесені до військових злочинів та інших порушень законів і звичаїв ведення війни.

До засобів масового знищення та інших засобів ведення війни або складових до них відносяться різного роду засоби (зброя, устаткування, смкості, матеріали та ін.), які заборонені міжнародними договорами Республіки Білорусь.

З цього приводу виникає дискусійне питання щодо належності ядерної зброї до зброї масового знищення чи заборонених засобів ведення війни. Хоча сама поява ядерної зброї в кінцевому результаті і призвела до необхідності запровадження в міжнародний термінологічний обіг поняття «засоби масового знищення».

Закон Республіки Білорусь «Про експортний контроль» від 11 травня 2016 р. визначає зброю масового знищення як ядерну, хімічну, бактеріологічну (біологічну) і токсичну зброю. Сфера дії даного закону поширюється також на дії (угоди), які вчиняються за межами Республіки Білорусь і можуть сприяти поширенню зброї масового знищення, засобів доставки, технологій створення зброї масового знищення і засобів доставки. Крім того, базовим принципом державної політики Республіки Білорусь в сфері експортного контролю встановлено «взаємодію з іноземними державами і міжнародними організаціями з метою укріплення міжнародної безпеки і стабільності, запобігання поширенню зброї масового знищення» [4].

У зв'язку з цим, у Декларації про запобігання ядерній катастрофі від 9 грудня 1981 р. передбачено, що «держави і державні діячі, які першими вдадуться до використання ядерної зброї, вчинять найтяжчий злочин проти людства. Ніколи не буде виправдання, ні прощення тим державним діячам, які прийняли би рішення застосувати першим ядерну зброю. Найвищий і прямий обов'язок керівників держав, які володіють ядерною зброєю, – діяти так, щоб звести нанівець безпеку виникнення ядерного конфлікту. Гонка ядерного озброєння повинна бути зупинена і повернута знову спільними зусиллями, шляхом чесних і рівноправних переговорів, які мають кінцевою метою повну ліквідацію ядерної зброї. Ядерна енергія повинна використовуватися тільки в мирних цілях, тільки на благо людства» [5].

Договір між Республікою Білорусь і Міжнародною агенцією по атомній енергії «Про застосування гарантій у зв'язку з договором про нерозповсюдження ядерної зброї» від 31 серпня 1995 р. визначає, що «кожна держава учасник Договору, яка не володіє ядерною зброєю, зобов'язується прийняти гарантії, як вони викладені в угоді... з тим, щоб не допустити переключення ядерної енергії з мирного застосування на ядерну зброю та інші ядерні вибухові пристрої» [6].

Таким чином, кримінально-правова політика Республіки Білорусь в сфері протидії злочинам, що вчиняються із застосуванням ядерної зброї повинна базуватися на міжнародному законодавстві щодо нерозповсюдження ядерної зброї, оскільки в країні визнається пріоритет загальноправних принципів міжнародного права, яким повинно відповідати національне законодавство. Тим більше, що Конституція Республіки Білорусь не допускає укладення міжнародних договорів, які їй суперечать. Крім того, надійною основою кримінально-правової політики повинна виступати якісна законодавча і ефективна правозастосовна діяльність щодо створення і реалізації кримінально-правових норм, які регламентують кримінальну відповідальність за застосуванням ядерної зброї.

Література:

1. Мохончук С. М. Зброя масового знищення як предмет злочину, передбаченого ст. ст. 439, 440 Кримінального кодексу України / С. М. Мохончук // *Університетські записки*. – 2006. – № 2(18). – С. 218-223.
2. Барков А. В. Тенденції уголовно-правової політики в Республіке Беларусь / А. В. Барков // *Веснік БДУ*. – Серія III. – 2005. – № 3. – С. 103-107/

3. Уголовный кодекс Республики Беларусь от 9 июля 1999 г. № 275-3 [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://www.pravo.by/main.aspx?guid=6361>. – Название с экрана.

4. Об экспортном контроле [Электронный ресурс]. – закон Республики Беларусь от 11 мая 2016 г. № 363-3. – Режим доступа: <http://www.pravo.by/document/?guid=3871&p0=H11600363>. – Название с экрана.

5. Декларация о предотвращении ядерной катастрофы [Электронный ресурс]. : резолюция, принята Генеральной Ассамблеей ООН от 9 декабря 1981 г. № 36/100 / Режим доступа: http://www.un.org/ru/documents/decl_conv/declarations/nuc_catastrophe_prevention.shtml – Название с экрана.

6. Соглашение между Республикой Беларусь и Международным агентством по атомной энергии о применении гарантий в связи с договором о нераспространении ядерного оружия [Электронный ресурс]. / Режим доступа: <http://www.gosatmnadzor.gov.by/index.php/ru/sotrudnichestvo-dlya-ukrepleniya-bezopasnosti/mezhdunarodnye-obyazatelstva-respubliki-belarus-po-obespecheniyu-yadernoj-i-radiatsionnoj-bezopasnosti> – Название с экрана.

СПОСОБИ ПРОТИДІЇ КОРУПЦІЇ В ОРГАНАХ ПУБЛІЧНОЇ ВЛАДИ УКРАЇНИ

Лутікова Т. О.

студентка II курсу

Науковий керівник: Супрун Т. М.

кандидат юридичних наук, доцент

Навчально-науковий інститут права

Університету державної фіскальної служби України

м. Ірпінь, Київська область, Україна

Свроінтеграційний процес України вимагає прирівняти життя в державі до європейських стандартів загалом. В першу чергу реформувати державну службу та роботу її працівників, в саме виникає необхідність подолання такого негативного явища в системі органів державної влади як корупція.

Корупційні правопорушення в Україні виникли внаслідок загальних політичних, соціальних і економічних проблем нашої держави. Україна як незалежна держава ще знаходиться на етапі розбудови та формування власної досконалої політики та управління, тобто перебуває в стані постійного реформування. Останнє і зумовлює виникнення такого негативного явища як корупція. І це не потрібно сприймати як якийсь «нонсенс» в державі та в суспільстві загалом, тому що наявність вікових демократичних традицій та певного досвіду протидії корупційним проявам не позбавила країни Європейського Союзу від різних форм проявів корупції. Однак не потрібно забувати, що в цих країнах рівень корупційних правопорушень у державних установах є значно нижчим завдяки наявності достатніх умов для протидії.

На жаль Україна не може похизуватись такими результатами. Сучасні масштаби і динаміка корупції створюють реальну небезпеку для національної безпеки та демократичному сталому розвитку України. Розвиток корупції в державі є основою для виникнення інших системних проблем. До останніх належить недотримання принципу верховенства права, зниження моралі суспільства, порушення стабільності демократичних процесів, підрич основ державного управління і т.д.